

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OOŁOŻENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA I EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, ul. Św. Stanisława 4.

Nr. 75

Katowice, niedziela 30-go marca 1930.

Rok 29

Polska spieszy z pomocą powodźlanom Francji.

Warszawa. Pod protektoratem p. prezydentowej Mościckiej i z inicjatywy p. ministrowej Zaleskiej odbyło się posiedzenie komitetu, mającego na celu zorganizowanie przyjazdu z dorazną pomocą ofiarom powodzi na południu Francji. Komitet zdecydował przystąpić bezzwłocznie do zbierania ofiar na powyższy cel, licząc, że akcja tego rodzaju znajdzie żywy i przychylny oddźwięk w społeczeństwie polskim.

Uroczystość w Gdańsku.

Gdańsk święci dnia 26 marca pamiątkę złożenia kamienia węgielnego pod mury miasta. Z tego powodu senat gdański przyjmował życzenia, które między innymi złożyli: radca legacji polskiej p. Lalicki i wysoki komisarz hr. Gravina, w imieniu Ligi Narodów.

Nowe walki na pograniczu.

Wilno. Dnia 24 bm. po stronie sowieckiej wywiązała się zacięta walka między grupą włościan a patroliem sowieckiej straży granicznej. Włościan, rąbiących las w okolicach wsi Miotkowo, zaatakowali strażnicy. Na salwę karabinową żołnierzy, włościanie odpowiedzieli również strzałami. W wyniku długiej strzelaniny 2 włościan zostało zabitych, a jeden ze strażników w pogoni za włościanami wpadł do rzeki i utonął. Jeden z uczestników tej walki przedostał się na stronę polską.

W walce z alkoholizmem.

Lwów. Wieś Nienadówka (powiat kolbuszowski) w Małopolsce przystąpiła do głosowania nad zniesieniem w gminie tej szynków. Na 700 głosujących 655 oświadczyło się za prohibicją, 28 głosów było nieważnych, a tylko 6 padło za utrzymaniem nadal jedyne w gminie szynku.

Nacjonalści dążą do rozwiązania parlamentu.

Berlin. (Tel. wł.) Frakcja niemiecko-narodowa Reichstagu powzięła dziś uchwałę, wypowiadającą się przeciwko wstąpieniu do rządu dr. Brüninga swego członka i prezesa Landbundu b. ministra Schielego. Frakcja uważa za jedyne możliwe wyjście z skomplikowanej sytuacji politycznej rozwiązanie Reichstagu i rozpisanie nowych wyborów.

Bunt więźniów.

Nowy Jork. (AW.) W więzieniu w Jefferson City w stanie Missouri doszło do wielkiej rewolty więźniów, która zdołano stłumić dopiero przy pomocy karabinów maszynowych i gazów łzawiących. 10 więźniów i kilku policjantów odniosło ciężkie rany.

Amerykanie przeciwko prohibicji.

Nowy Jork. (AW.) Jedno z wielkich czasopism urządziło próbne głosowanie w sprawie prohibicji. Ogromna większość głosujących oświadczyła się za zniesieniem prohibicji. Przeciwko prohibicji głosowali m. in. także studenci wszystkich uniwersytetów amerykańskich.

Przesilenie rządowe posuwa się żółtym krokiem.

Warszawa. (Tel. wł.) W polityce w związku z przesileniem gabinetem nie zaszły większe zmiany. Desygnowany na premiera poseł Jan Piłsudski o godz. 13-tej przybył do gmachu Sejmu, do lokalu klubu BB. i odbył konferencje kolejne z postami stronnictw centrowych: Chacińskim (Ch. D.), Jankowskim (N. P. R.), Rogiem (Wyzwolenie), wreszcie z pos. Dębskim (Piaś). O godz. 13.30 marsz. Piłsudski przybył do prezydium Rady Ministrów i odbył konferencję z prof. Bartlem.

Warszawa. (AW.) Desygnowany na premiera poseł Jan Piłsudski oświadczył przedstawicielom prasy, iż odbyte dziś rozmowy stanowiły dalszy ciąg narad z centro-lewem. Poseł Jan Piłsudski oświadczył „Nie mam wielkiej nadziei, abym zdołał utworzyć dzisiaj Rząd. Napotkałem na poważne trudności.” Na pytanie, czy główną trudnością jest zwołanie plenarnego posiedzenia Sejmu, desygnowany premier stwierdza, iż to właśnie stanowi

Jan Piłsudski.

główną przeszkodę, nadziei nie traci jednak jeszcze zupełnie.

Sobota dniem krytycznym I. klasy

Warszawa. (Tel. wł.) W związku z sobotnim posiedzeniem Sejmu już dziś w Sejmie daje się wyczuć duże podniecenie. W Sejmie toczą się ciągle narady przywódców stronnictw centrum, lewicy i Klubu Narodowego. Klub Narodowy postanowił żądać jutro przed porządkiem dziennym postawienia pod obrady sprawy b. ministra Czechowicza.

Warszawa. (AW.) W sobotę bezpośrednio przed posiedzeniem Sejmu o godz. 9.30 odbędzie się plenarne posiedzenie klubu BB. Jak słychać, wszyscy posłowie i senatorzy, zostali wezwani do bezwzględnej obecności. Klub BB. zamierza sięgnąć do najostrożniejszej obstrukcji technicznej, celem zerwania obrad sejmowych.

Dr. Brüning, centrowiec, tworzy rząd w Niemczech.

Berlin. Po ustąpieniu rządu kanclerza Müllera (socialisty), powierzył prezydent Rzeszy niemieckiej przewodniczącemu parlamentarnej frakcji centrowej dr. Brüningowi misję utworzenia nowego rządu. Dla jakich powodów rząd Müllera ustąpił, pisaliśmy we wczorajszej gazecie. A jaki będzie gabinet dr. Brüninga? Będzie rządem mniejszości parlamentarnej, obywatelskich partij środka. Na jakich partjach będzie się opierał, ilu głosami będzie rozporządzał? Absolutna większość wynosi 247 głosów. Centrum, niemiecka partja ludowa, demokraci i bawarska partja ludowa razem 148 głosów. Dalej wchodzi w rachubę partja gospodarza 23 głosy, chrześ.-narodowe zjednoczenie pracy 22 głosy, hannowerczyzy i partja praw ludowych 14 głosów czyli ogółem 207 głosów, brakuje zatem 40 głosów, których tylko może szukać u niemieckich nacjonalistów, bo socjalnademokracja zapowiedziała ostentacyjnie, że jako najsilniejsza partja (156 głosów licząca) nie wycofuje się od współpracy z rządem atoli nie pozwoli się zmajoryzować w swych polityczno-socialnych

poczynaniach i raczej przejdzie do otwartej i ostrej opozycji. Komuniści wykluczają się z wszelkiej kombinacji sami przez się. — Tak więc przeżywamy przesilenie w Niemczech, przesilenie w Polsce, a we Francji i Anglii zanosi się na to samo. Jedynie faszystowskie Włochy cieszą się niezamąconym pokojem.

Nienasycony szowinizm niemiecki.

„Echo de Paris“ (23 bm.) zwraca uwagę, że Mgr. Ruch od chwili przybycia do Strassburga w październiku 1919 r. był przedmiotem napaści ze strony prasy niemieckiej. Każdy czyn alzackiego biskupa, nazwanego „französischer Bischof“ (biskup francuski), był złośliwie krytykowany przez katolickie dzienniki Rzeszy. Mgr. Ruch, dopóki atakowano tylko jego osobę, zachowywał spokój i nie odpowiadał na zaczepki. Ale w ostatnich czasach agresywność napastników wzmożła się i wciągnęła do nieprzebierającej w środkach polemiki nuncjusza w Paryżu i Stolicę św. Już w listopadzie 1928 r. „Germania“ pozwoliła sobie na wyrażenie, że Mgr. Ruch postępuje, jak zwykły francuski mason.

W „Bulletin ecclesiastique“ diecezji strassburskiej Mgr. Ruch przerywa dotychczasowe milczenie i pisze, że, jako zwierzchnik katolików Alzacji, uważa sobie za obowiązek odpowiedzieć publicznie, ponieważ do sprawy została włączona droga i święta dla wszystkich osoba Namiestnika Chrystusowego.

We wrześniu i październiku 1929 r. — pisze Arcypasterz strassburski — dzienniki niemieckie podały wiadomość, że, by przypodobać się Francji, zgodziłem się na całkowite lub częściowe wprowadzenie praw laicyzacyjnych w Alzacji. Miał już być przygotowany konkordat. Fakt nie mógł być zaprzeczony. Cytowano nazwisko negocjatora. Przewidywano, jakimi będą klauzule przyszłego porozumienia. Interesom francuskim miały być poświęcone prawa katolików alzackich. Z pewnością nic nie zdawało się bardziej odpowiednim do podburzenia wiernych diecezji strassburskiej przeciwko ich biskupowi i rządowi. Ale ponieważ w Kościele tylko Papież posiada prawo podpisywania konkordatu, więc i on także był do pewnego stopnia odpowiedzialny za to wyrzeczenie się swobód religijnych Alzacji. Głównym winowajcą, pierwszą i ostatnią przyczyną wszelkiego zła był, naturalnie, jego zły doradca, ten wstrętny biskup gallikanin i ultranacjonalista, wielbiciel legislatury francuskiej, narzędzie w rekach łóż i lokaj władzy świeckiej. W każdym razie, by oddać rządowi szkoły katolickie w Alzacji i dusze małych dzieci, musiał mieć zgodę Piusa XI. Czy się tego chce, czy nie chce, konkluzja narzuca się sama przez się. Sensacyjne rewelacje prasy niemieckiej były lansowane w Alzacji przez dzienniki krajowe. Niektórzy katolicy uwierzyli temu w prostocie ducha. Inni, zgorznięci, oburzali się. Byli i tacy, którzy w gwałtownych słowach mówili o oporze. Otóż, nie tylko biskup stwierdził, że nie zna ani jednego słowa z całej tej historii; nie tylko Francja wydała oficjalne dementi, lecz także sam Papież Pius XI oświadczył, że wszystko to było fałszywe i wymyślone.

Mgr. Ruch deklarację swoją zatytułował: „W imię Papieża i prawdy“.

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach
ogłasza oferty pisemny

przetarg publiczny

na urządzenie:

1. instalacji urządzenia ogrzewania pompowo ciepłowodnego.
2. instalacje urządzeń sanitarnych dla domu mieszkalnego.

w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej z terminem wniesienia ofert do dnia 9 kwietnia 1930 r. godzinie 11-tej.

Blisze szczegóły przetargu podane są w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego nr. 10 oraz na tablicy Wydziału Robót Publicznych gmach Wojewódzki IV piętro w Katowicach.

Za Wojewodę

Inż. Zawadowski m. p.

Naczelnik Wydziału Robót Publicznych.

Wyciąć!

Zachować!

WEZWANIE

do wszystkich

MEŻCZYŹN

:: KOBIEŃ I DZIEWCZĄT ::

Z okazji 50 letniego jubileuszu mojego przedsiębiorstwa, powołałam do życia organizację, której celem jest skuteczna walka z niezliczonymi chorobami włosów, które rozmnóżły się w społeczeństwie, a które wśród większości przechodzą całkiem niepostrzeżenie, ponieważ nie wywołują żadnych bólów.

Moja wieloletnia praktyka w dziedzinie pielęgnacji włosów zapoznała mnie z tysiącami przypadków, gdzie wskutek nieświadomości danych osób już w wieku dziecięcym włosy całkowicie zaginęły przez zamieranie ich korzeni i wówczas wszelkie zabiegi celem ich odzyskania były beznadziejne.

Te przypadki, które należy tłumaczyć jedynie i wyłącznie zupełną nieświadomością danych osób o istnieniu choroby, zdarzają się w ostatnich czasach tak często, że naszemu pokoleniu grozi niebezpieczeństwo całkowitej utraty tej wspaniałej ozdoby, jaką stanowią włosy.

Z tego powodu uciekałam się do bezwarunkowo koniecznego środka zapobiegawczego, a mianowicie

zupełnie bezpłatnego dla wszystkich badania włosów

i spodziewam się, że w Waszym własnym interesie poprzecie mnie w tem zorniwie.

Wszystko co powinniście uczynić, to wypełnić sumiennie zamieszczony poniżej kwestionariusz i zaraz przysłać go do mnie.

Badanie włosów jest całkiem bezpłatne, nie wahajcie się więc ani nie mówcie przypadkiem, że nie potrzebujecie tego. Każdy musi się upewnić o stanie zdrowia swoich włosów i skóry głowy, zanim będzie zapóźno. Z chwilą, gdy na moją prośbę wypełnicie starannie kwestionariusz, tem samem już dokonacie znacznego kroku naprzód w interesie zdrowia społecznego.

Ten odcinek z pytaniami dokładnie we wszystkich punktach wypełnić i wraz z kilkoma w ostatnich czasach wyczesanymi włosami wysłać pod adresem:

Anna CSILLAG, KRAKÓW, WIELOPOLE 5 281.

w celu bezpłatnego zbadania, przyczem pod gwarancją zobowiązuje się do zachowania zupełnej dyskrecji w każdym wypadku jak również do tego, że pismo to archiwów moich nie opuści.

Tu odciąć!

Proszę pisać wyraźnie.

Nazwisko:

Adres:

Zajęcie:

Wiek

Czy cierpi pan (pani) na wypadanie włosów?

Czy ma pan (i) łupież?

Czy włos pana (i) jest suchy czy tłusty?

Czy skóra głowy jest wrażliwa?

Czy w ostatnim czasie przebył (a) pan (i) jakie choroby?

Jeżeli tak, jakie?

Czem pielęgnuje pan (i) włosy?

Czy próbował (a) pan (i) już jakieś środki na włosy bezskutecznie?

Jeżeli tak, jakie?

Czy ma pan (i) fryzurę chłopięcą czy długie włosy?

Czy włosy pana (i) są rzadkie albo gęste?

Czy cierpi pan (i) bóle głowy?

Załączyć 25 gr. w znaczkach pocztowych na odpowiedź.

BACZNOŚĆ! BACZNOŚĆ! BUDAPESZT - WIEDEN

i wiele innych europejskich stacji usłyszy Pan bez przeszkody ze stacji Katowickiej moimi 3 ma i 2 ma lampkowymi aparatami. — Szczególnie niskie koszty nabycia. — Wszelkie przybory znanych części tanio na składzie. — Stałe wykonuję instalacje elektryczne poza domem.

A. Podleska - Katowice, Wojewódzka 5.

Mydło „Kołontay” z pralką” obecnie:

*jeszcze twardsze
jeszcze oszczędniejsze —
jeszcze silniej perfumowane,
a więc:
jeszcze lepsze i korzystniejsze!
bez podwyżki ceny!*

Wyprobujcie, a przekonacie się! W każdym lepszym sklepie otrzymać można mydło tej słynnej marki.

Jedyny wytwórca: Eryk A. Kołontay, fabryka chemiczna, Katowice — Brynów.

Nowe lekcje stenografii polskiej i niemieckiej, pisanie na maszynach różnych systemów, korespondencja handl. rozpoczyna się z początkiem kwietnia br.

KATOWICE, Plebiscytowa 4. I. p.

„Buchalteryjne Współczesne Wykłady” Palliera gwarantują wieloletnią samodzielną pracę. Warszawa, Nowogrodzka 48d. Zamieścić listownie.

NOWY KATALOG

wydawnictwa „Pomoc Szkolna” (1930), obejmują różne działy książek do nauki bez pomocy nauczyciela i wzorowej lektury wyszedł z druku. Na żądanie wysyła grat książeczki: garmia Wajnera, Warszawa, Bielańska 5/39.

Motocykl

Harley-Davidson z przyczepką **tanio do sprzedania**
Józefoski, Katowice
3 go Maja 13

Unieważniam

książkę **Ludwik Ulman** z Rudolwica wystawioną przez P. K. U. Pszczyzna.

Człowiek przeczony zanim kupi kose, rower, gramofon instrumenta muzyczne zażąda ilustrowany katalog. Kosa reklamowa darmo. Załączyć 25 gr na porto.

Karmelicki Dom Wysyłkowy
Poznań, Plac Karmelicki 1.

Rozkład lotów

ważny od dnia 1. III. 1930 r.

Odloty z Katowic:

- Godz. 11.00 do Krakowa,
- „ 11.15 „ Wiednia,
- „ 13.00 „ Krakowa,
- „ 13.15 „ Warszawy.

We wtorki, czwartki i soboty lot do Wiednia odbywa się przez Brno.

Przyloty do Katowic:

- Godz. 10.30 z Warszawy,
- „ 10.45 z Krakowa,
- „ 12.30 z Wiednia,
- „ 12.45 z Krakowa.

We wtorki, czwartki i soboty loty z Wiednia przez Brno.

Odjazd samochodu z miasta:

- 10.40 dla pasażerów do Krakowa, Wiednia i Brna,
- 12.40 dla pasażerów do Krakowa i Warszawy.

Odjazd autobusu z przed dworca głównego.

Jakanie

sepienie, osowanie, bektotanie etc. leczy w 4 tygodniach

J. Bocheński, Poznań
ul. Dabrowskiego 36. II.

200 pokoi!

oferujemy na niebywałych dotychczas na Górnym Śląsku warunkach płatności bez poręczy. Sypialnie, jadalnie, pokoje dla panów i pań, urządzenia kuchenne i b urowe garnitury klubowe.

System amerykański!

DOM MEBLOWY „FORTUNA”

Tel. 2838. Ul. Jagiellońska 5 KATOWICE dawn. Prinz Heinrichstr.

Od 10 zł. miesięcz. poczw. Pojedyncze sztuki mebli, szelagi, fotele patentowe, kanapy, materace, szafy, b ełżniarki, łóżka i t. p. Od 10 zł. miesięcz. poczw.

Tylko pierwszorzedne fabrykaty
Za gotówkę 10% rabatu!

Oglądać można bez przymusu kupna. Hale meblowe bez przerwy otwarte. Zlecen a z prowincji załatwia się odwrotn e. Rzetelna i solidna obsługa.

Agitujcie za naszą gazetą!